

Kunnanhallitus nro 1/09.01.2017

Kaikki lautakunnat

Tytäryhtiöt: Rautavaaran Vuokratalot Oy ja Kiinteistö Oy Rautavaaran Virastotalo

Osastopäälliköt

Vastuuhenkilöt/Esimiehet

RAUTAVAARAN KUNNAN VUODEN 2017 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

Kunnanhallitus antaa vuoden 2017 talousarviosta seuraavat täytäntöönpano-ohjeet:

1. YLEISTÄ

Määrärahoja käytetään hallintosäännön, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden ja kunnanhallituksen antamien muiden ohjeiden mukaisesti. Toimielimien ja tulosalueiden vastuuhenkilöiden sekä koko henkilöstön tulee toimissaan noudattaa säästäväisyyttä ja taloudellisuutta.

Tulojen perinnästä ja tilityksien laatimisesta on huolehdittava tilivuoden aikana.

Menotositteet on varustettava ennen maksatusta täydellisin tilimerkinnöin sekä vastaanotto- ja hyväksymismerkinnöin. Vastaanottajana ja hyväksyjänä ei voi olla sama henkilö. Meno ja tulo on kirjattava aina oikealle tilikohdalle, ostolaskuissa ei saa käyttää palkkatilejä.

Tulosalueiden määrärahoja ei saa ylittää eikä siirtää toiselle tulosalueelle ilman valtuuston päätöstä. Valtuustolta on haettava ylitys- tai siirtopäätös heti kun tarve on ilmennyt.

2. MÄÄRÄRAHOJEN SITOVUUS

Toimielinten **käyttötalouden osalta** meno- ja tuloarviot ovat sitovia valtuustoon nähden tulosalueittain nettomääräisinä. Vuoden 2017 aikana menojen ylittyessä tai tulojen alittuessa on valtuustolle esitettävä määrärahamuutokset, johon on esitettävä kate valtuustokäsittelyä varten.

Määräraha saadaan käyttää vain talousarviovuoden menoihin eikä määrärahaa saa käyttää muuhun kuin talousarviossa määrättyyn tarkoitukseen. Käyttötarkoitukset ilmenevät sekä talousarvion määrärahojen nimikkeistä että määrärahojen perusteluista.

Investointiosa on sitova valtuustoon nähden hankkeittain nettomääräisenä.

Vastuuhenkilöiden tulee seurata vastuualueensa menojen ja tulojen toteutumista.

Lautakunnat ja tulosalueiden vastuuhenkilöt ovat vastuussa tulosalueen tuloarvion sekä talousarviossa vahvistettujen tavoitteiden toteutumisesta.

3. KÄYTTÖSUUNNITELMAT

Valtuuston hyväksymän talousarvion pohjalta toimielimet hyväksyvät **käyttösuunnitelmansa**. Niitä laadittaessa on toiminta suhteutettava annettuihin taloudellisiin resursseihin. Mikäli talousarviovuoden aikana havaitaan määrärahojen riittämättömyys, **tulee toiminta sopeuttaa määrärahoihin ensisijaisesti toimintoja tehostamalla**.

Käyttösuunnitelmilla toimielimet jakavat tulosalueen määrärahat ja tuloarviot tulosyksiköille osamäärärahoiksi sekä asettavat samalla valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset ja yksityiskohtaiset tavoitteet tulosyksiköittäin. Tavoitteiden asettelussa tulee ottaa huomioon toimintojen kehittäminen.

Talousarvio ei anna oikeutta määrärahan käyttöön, määrärahan käyttäminen varattuun tarkoitukseen vaatii aina asianomaisen viranomaisen päätöksen. Ennen kuin talousarviossa oleva määräraha käytetään, siitä on asianomaisen viranomaisen (lautakunnan/viranhaltijan) tehtävä asianmukainen päätös.

4. HANKINNAT

Suuremmista hankinnoista on pyydettävä tarjous vähintään kolmelta (3) toimittajalta. Hankinnassa voidaan käyttää myös erillistä hankintayksikköä hankintasopimusten mukaisesti. Hankinnoissa on noudatettava sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen määräyksiä ja hankintalakia.

Hankinnoissa kuten muissakin menoissa on noudatettava erityistä säästäväsyyttä. Hankinta on suoritettava kokonaistaloudellisesti edullisimman vaihtoehdon mukaan.

Tarjouspyyntöjen valmistelijoiden ja esittelijöiden tulee kiinnittää huomiota myös tarjouspyyntöjen asiasisältöön ja tarjousten vertailtavuuteen. Mitä yhteisesti hankittavista tavaroista ja palveluista on sovittu IS-Hankinta Oy:n ja Koillis-Savon kuntien hankintatoimikunnassa, ne ovat tulosalueita sitovia päätöksiä. Yhteyshenkilö on talous- ja kehittämisjohtaja.

5. HENKILÖSTÖMENOT

Palkkaukseen ja sosiaaliturvamenoihin varattuja määrärahoja ei saa käyttää muihin tarkoituksiin.

Kunkin avoimeksi tulevan viran/toimen kohdalla selvitetään aina ensin mahdollisuus tehtävien hoitamiseksi jo olemassa olevalla henkilökunnalla. Mikäli tämä ei ole mahdollista, **kunnanhallitukselta haetaan lupa viran/toimen täyttämiseen**. Lupa haetaan toistaiseksi voimassaolevien virka-/työsuhteiden täyttämiseen. Määräaikaisten ja tilapäisten virkojen/toimien täyttämiseen ei täyttölupaa haeta.

Sijaisuudet tulee hoitaa sisäisin järjestelyin. Mikäli tämä ei ole mahdollista, sijainen voidaan palkata. Sijaisten palkkaamisessa tulee noudattaa talousarvioon varattuja määrärahoja.

6. TAKSOJEN TARKISTUKSET JA TULOJEN KANTO SEKÄ PERINTÄ

Hallintokuntien on huolehdittava siitä, että taksojen tarkistukset valmistellaan ja esitetään päätettäväksi vuosittain hyvissä ajoin ennen seuraavan varainhoitovuoden talousarvion hyväksymistä.

Kunkin toimielimen ja tulosalueen on huolehdittava tulojen perinnästä ja tilitysten laadinnasta.

Lautakuntien tulee seurata kaikkia erääntyneitä saataviaan hallintosäännön mukaisesti ja ryhtyä kahden (2) karhukirjeen jälkeen asiassa ulosottoimenpiteisiin, johon liittyvät käytännön toimenpiteet hoidetaan yhdessä talousjohtajan kanssa.

Kunnanhallitukselle on kerran vuodessa annettava selvitys erääntyneistä saatavista.

Epävarmojen saatavien poistamisesta kirjanpidosta päättää talousjohtaja tulosyksiköitten yksilöityjen esitysten pohjalta. Epävarmoilla saatavilla tarkoitetaan saatavia, joita on jo peritty karhukirjeellä ja perintätoimenpitein, eikä perintä ole tuottanut tulosta ja velallinen on jatkuvasti maksukyvytön. Kunkin tulosyksikön on seurattava omia kirjanpidosta poistettuja saataviaan jatkuvasti ja ryhdyttävä välittömästi perintätoimenpiteisiin kun velallisen taloudellisessa tilanteessa tapahtuu muutoksia (velallinen menee töihin, saa veronpalautuksia, saa perinnön tms.)

Mikäli saatava on poistettava kokonaan (esim. velallisen kuoleman johdosta ja pesään ei jäänyt muuta kuin velkaa), siitä tekee päätöksen kunnanhallitus tulosyksiköltä tulleen yksilöidyn esityksen pohjalta.

7. MENOJEN SUORITTAMINEN

Menot kirjataan asianmukaisen menotositteen perusteella. Tositteesta on käytävä ilmi menon peruste. Meno on kirjattava aina oikealle menokohdalleen. Erityisen tarkkaavainen on oltava alueilla, joissa meno vaikuttaa valtakunnalliseen valtiosuuspohjaan. Tarvittaessa lasku jaetaan useampaan menokohtaan. Varastosta käyttöön otettava tavara kirjataan menoksi käyttökohteeseen ja oikaistaan vastaavalla summalla varaston kyseistä menokohtaa. Tosite on varustettava ALV-merkinnällä. Hallintokunnat ovat itse vastuussa alv-merkintöistä: alvkoodi ja alv-summa oltava oikein.

Kierrossa olevat laskut on käsiteltävä viipymättä, jotta yliaikakorolta vältytään.

Aina ennen laskun maksamista on varmistuttava, että toimittaja on merkitty ennakoperintärekisteriin ja hänellä on YEL-vakuutus.

8. INVESTOINNIT

Investointimenoiksi kirjataan yli tilikauden vaikuttavat hyödykkeet, joiden hankintameno on 10.000 € tai sitä suurempi. Investointimenoiksi kirjataan myös hyödykkeet, joiden erillinen hankintameno on alle 10.000 €, mutta jotka ovat osa hyödykeryhmää, jonka yhteisarvo ylittää aktivointirajan esim. ensikertainen kalustaminen. 10.000 euron aktivointirajaa tarkasteltaessa hintaan sisältyy ALV ja rahoitusosuudet/avustukset.

Alle 10.000 euron hankintoihin on tullut varata määrärahat käyttötalouspuolelle, johon ne kirjataan.

Investointikohteille osoitetaan kaikki investoinnista aiheutuneet todelliset kulut sisältäen asennukset ja rahdit. Koulutusmenoja ei saa sisällyttää investointimenoihin.

Investoinneille ei osoiteta sisäisiä laskuja, vaan kulut kohdistetaan suoraan investointikohteelle jo hankintavaiheessa tai vaihtoehtoisesti suoritetaan menojen oikaisu.

Kukin investoinneista vastuussa oleva tulosalueen vastuhenkilö ilmoittaa kirjanpitäjälle välittömästi hyödykkeen käyttöönotosta, koska poistosuunnitelman mukaiset poistot aloitetaan käyttöönottohetkeä seuraavan kuukauden alusta.

Ennen poistojen aloittamista on kaikki hankkeen kustannukset oltava kirjanpidossa. Keskeneräisistä hankkeista ei tehdä poistoja.

9. RAPORTOINTI

Hallintotoimi valmistelee kunnanhallitukselle talousarvion toteutumaraportin 30.6.2017 ja 30.09. 2017 tilanteen mukaan.

Hallintokunnat antavat omalle lautakunnalle vastaavat tulosalue- ja tulosityksikkötasoiset toteutumaraportit.

Lisäksi kunnanhallitus antaa tarvittaessa talousarvion toimeenpanoon liittyviä täydentäviä ohjeita.

Rautavaaralla 04.01.2017

RAUTAVAARAN KUNNANHALLITUS

Unto Murto
kunnanjohtaja

Henri Ruotsalainen
talousjohtaja